

Tlučenské zajímavosti kolem r. 1920

I. část

Rozloha

Tlučná má asi 1840 obyvatel a asi 170 domů s č. p. (čísla popisnými). Katastr obce měří 681,76 hektaru (ha), z toho je 32,36 ha luk, 29,46 ha zahrad, 12,73 pastvin, 202,13 ha lesů, 1,52 ha rybníků, 383,07 ha polí a 40,29 zastavěné plochy. Katastr Tlučné hraničí s katastry obcí Vejprnice, Vochov, Kozolupy, Myslinka, Úherce, Líně, Sulkov a Nýřany.

Vrchy

Na severu obce je vrch zvaný Kačí louže (přes 500 m), na jihu Trhovka (Torovka), Kamenice (vlevo od línské silnice) a Čampule (vpravo, nad 500 m). Nalezneme na nich trigonometrické body. Z těchto vrchů je široký rozhled do krajiny.

Podnebí

V obci a okolí je velice mírné. Zimy některý rok zcela bez sněhu. Směr větrů nejčastěji od západu k východu. Vláhly dosti, ba některý rok mnoho, že těžko se obilí sklízí.

Pole

Pole jsou středně úrodná, pěstuje se všechno obilí. Na úrodnějších polích (na Kroužkách) pěstuje se zelí, něco máku a mrkve. Na polích velkostatku, která jsou úrodnější než ostatní, pěstuje se také cukrovka.

Louky

Louky rozprostírají se v malebném údolí potoka bezejmenného (zvaného rovněž Luční či Vejprnický). Dále při dráze zvané Sulkovská – vede z Nýřan do Litic a zřízena byla hlavně pro doly kamenouhelné v Sulkově, které po roce 1920 vytopila voda a musely se zrušit. Dnes vlak již po této trati nejedí. Tráva na lukách se seká dvakrát do roka (seno z druhé seče se nazývá otava).

Nerosty

Z nerostů se těží hlavně hlína hrnčířská a kamnářská na polích „U suché louky“. Dnes jsou zde lomy Matěje Melichara, Františka Melichara, Josefa Rádla, Františka Škrábka, Martina Würfla a paní Hauerové z č. p. 8. S těžbou hlíny započal nejdříve Josef Melichar starší, těží ji už přes 30 roků. Cena vozu hlíny dovezeného na nádraží do Nýřan s naložením do vagónu činí 500 Kč (za 100 q). Na vrchu Kroužky nalézá se lom pískový. Odtud pan Melichar, jehož lom jest, vozil písek do Škodových závodů v Plzni, kde používal se ve slévárnách, neb obsahuje hodně slídy. Asi 100 m na jihovýchod od tohoto lomu jsou dvě cihelny rolníků Františka Rádla a Františka Škrábka s ruční výrobou asi 200 000 kusů ročně. Od obce asi 200 m na jihovýchod jsou lomy na písek stavební a betonářský. Písek vozí se do celého okolí na stavby. Na sever přímo u obce za statkem Weingartla („Za Václavojc“) jest skála, z níž brán byl dříve kámen a písek na stavby.

Silnice

Silnice osázeny jsou ovocnými stromy a udržovány v dobrém stavu. Rovněž polní cesty se stále upravují. Tlučnou vedou dvě silnice: z Plzně do Nýřan a z Vochova do Líně. Obě jsou okresní.

Dráha

Obec rozděluje železniční dráha na dvě části. Dráha vede z Prahy přes Plzeň do Domažlic. Zastávka čtyř vlaků je od r. 1907, od r. 1908 zde staví všechny vlaky a Tlučná musela být přejmenovaná na Tlučná, aby se Tlučná u Kralovic (Kralovice nemají háček nad r) odlišila od obce Tlučná u Křimic (Křimice mají háček nad r, takže háček dostala ona – naše Tlučná).

Pošta

Poštovní úřad má naše obec ve Vejprnicích, telegraf v Nýřanech.

Kaple

Kaple stojí na křižovatce okresních silnic u Velkého rybníka. Postavena byla v r. 1905.

Kříže

Při silnici z Plzně stojí v Němčím dole Boží muka velice stará, na nich je vysekán letopočet 1079. Dle pověsti prý se tu odehrála vojenská bitva. Zbraně se zde při kopání našly. Při této silnici u č. p. 61 stojí pilíř s obrazem sv. Jana. U tohoto obrazu se ještě v r. 1905 konaly svatojánské pobožnosti. Tomu místu se říká „U Jáníčka“. Při silnici u školy stojí kříž postavený Matějem Melicharem, rolníkem, který ještě pamatoval robotu. U ovčína, v zatáčce silnice do Líní, stojí kamenný kříž, který sem byl přenesen v r. 1912, když bylo přestavěno č. p. 2. Dříve stával tam. Další kříže stojí u cesty do Kozolupa a u Úherecké cesty.

Škola

Při okresní silnici plzeňské směrem k Nýřanům stojí dvě budovy školní. Větší o pěti třídách a bytě řídícího učitele postavena v r. 1890 nákladem 10 126 zlatých. Zprvu byla to budova o jednom poschodí a třech třídách, druhé patro přistavěno v r. 1900. Druhá, menší školní budova stojí proti ní. Zakoupena od učitele Josefa Hornsteinera za 8500 Kč. Byl to obytný domek, ve kterém obec upravila dvě třídy a na půdě zřídila tři pokojíky pro svobodné učitele. Třetí pokojík se využívá coby školní kuchyně, ve které se dívky osmého školního ročníku učí vařit. Na dvoře malé školy stojí budova o jedné místnosti, postavena byla po světové válce a sloužila za kuchyni, ve které se vařily pro školní mládež svačiny. Vařilo se z darů amerických Čechů. K oběma školním budovám patří dvě zahrady.

Chudobinec

Obecní chudobinec nalézá se pod Malým rybníčkem. Zde stojí rovněž pastouška a hajnovna. (Nyní na tomto místě stojí hasičská zbrojnice.) Při silnici plzeňské stojí obecní kovárna.

Mistr Jan Hus

Při silnici na Líně (podle pravopisu z r. 1925), na jih od dráhy, stojí pomník M. Jana Husa od r. 1919 v ceně 1500 Kč. Svědčí o tom, v jaké lásce mají naši občané tohoto národního mučedníka.

Stromy

U pomníku našeho národního mučedníka vysázeny tři lipky Svobody v r. 1920. V lukách k Nýřanům stojí sedm mohutných kaštanů, prý stály na hrázi rybníka, u kterého stával kdysi dávno první mlýn. U Velkého rybníka se tyčí pět vysokých topolů. Na jih od obce stojí velice stará košatá hrušeň. Dle výpovědi rolníka Josefa Melichara staršího v místech, kterým se dnes říká „U dubu“, stával prý prastarý dub, který několik osob neobepjalo. Dub už byl starý, vykotlaný a kluci se do něho schovávali.

Statky

Stavby obytných stavení provedeny jsou z kamene a cihel. Kryty jsou všechny pálenými taškami, jen část usedlosti č. 7 má doškovou střechu. Máme zde tyto hospodářské usedlosti (jméno – lidové pojmenování):

Melichar Josef	U Paulů či U Pepíka Paulojc
Melichar František	U Paulů
Hauerová	U Girglů
Rádl František	U Franty Krše
Rádl Josef	U Pepíka Krše
Škrábek František	U Škrábků
Würfl Martin	U Petřů
Meiner Josef	U Štoků
Weingartl Josef	U Václavů

chalupnické usedlosti (jméno – lidové pojmenování):

Cepník Josef	U Síků
Lang Josef	U Gajgrů
Lang Václav	U Hůrků
Kraus Josef	U Prokopů
Mánes Č.	U Pajšálů
Čech J.	U Mladejch
Lang A.	U Cihlářů
Vítek Tomáš	U Pohořelejch
Lang Jan	U Krejčířů
Filip Ota	U Krejčířků, také U Jáníčka
Randa Josef	U Švormů